

Beszámoló az O. I. V. Analitikai Albizottságának Párizsban 1962. május hó 7—9. között megtartott IV. konferenciájáról

HAJÓS GYÖRGY

Országos Borminősítő Intézet, Budapest

A borok vizsgálati és értékelési eljárásainak egységesítésére megalakított analitikai szakbizottság IV-ik konferenciáját Párizsban a Nemzetközi Konferenciák Központjában 1962. május hó 7—9-én tartotta meg.

A Nemzetközi Szőlő- és Borhivatal (O. I. V.) javaslatára az egyes bortermelő országok 1954. október 13-án Párizsban egy Nemzetközi Egyezményt írtak alá, mely szerint az aláíró országok, a különböző vizsgálati módszerekből eredő különbségek kiküszöbölésére egységes borvizsgálati módszereket dolgoznak ki, melyek a nemzetközi sikon történő kiértékelés és elfogadás után kerülnének kodifikálásra. E munka elvégzésére alakították meg a nemzetközi sikon mozgó Analitikai Albizottságot. Az Albizottság első ülését 1959. évben (január 19—21.) a II. ülést 1960. évben (május 19—20 között), a III.-at pedig 1962. évben (április 10—12) tartotta Párizsban.

A IV. konferenciát *L. Cinninato Da Costa*, a liszaboni felső agronómiai Intézet professzora nyitotta meg. *Protin* igazgató az O. I. V. részéről megelégedéssel állapította meg, hogy az 1954. évi egyezmény alapján előirányzott vizsgálati eljárások munkája előrehaladt és ennek eredményeképpen a delegátusoknak átadja az O. I. V. által kiadott, a borok nemzetközi vizsgálatainak gyűjteményének egy-egy példányát, majd a Konferencia rátért a napi ügyrendre.

Az ügyrend 1. pontjaként foglalkozott a Bizottság az 1961. évben ideiglenesen elfogadott vizsgálati módszerek újbóli kiértékelésével. *P. Jaulmes* professzor foglalkozott előadásában az összes kénessav meghatározására szolgáló ideiglenes módszer elvével. A Bizottság több tagja elfogadhatónak találta a desztillációs meghatározási módszert, de kifogásolták, hogy a borból lévő fenolok hatással vannak a jódra és ezért hibás eredményt szolgáltat a meghatározás. *Lindner* professzor a kéndioxidnak szulfáttá való oxidálását és ennek súlyszerinti meghatározását ajánlotta.

Végül a vita alapján a desztillációs meghatározási módszert fogadták el.

A diglukozid-malvozid esetében *Jaulmes* professzor összefoglalta a kérdés eddigi állását. 1961-ben az Albizottság felkérte *Diemair* professzort, hogy a diglukozid-malvozidot a kereskedelem részére mint etalon állítsa elő és dolgozza ki annak jellemzőit. *Diemair* szerint a kristályos malvozidot nem sikerült tisztán ezideig a kereskedelem számára legyártani. A különféle felszólalásokból megállapítható, hogy a diglukozid malvozid kimutatása a borokban még igen bizonytalan, sőt *Guessous* szerint meg van állapítva, hogy Németországban különböző laboratóriumokban vizsgálva a borokat, ellentétes eredményeket kaptak. *Lindner* professzor válaszában elmondta, hogy 1960 óta a német laboratóriumok egyöntetűen ugyanazt a hivatalos eljárást alkalmazzák, viszont a módszer, illetve annak észlelése szubjektív és ebből erednek a differenciák. Kívánatos lenne a módszernél a fotometrius kiértékelés. A több hozzászólás után a gyűlés elhatározta, hogy az ügyet döntés céljából 1963. évre elhalasztja.

A hamutartalom meghatározására vonatkozólag a konferencia a javasolt szöveget elfogadta.

Alkohol táblázat tekintetében *Jaulmes* professzor hivatkozott arra, hogy 1961. évben az O. I. V. az Osborne-táblázatot fogadta el, egyúttal bemutatja a különféle alkoholfokok összehasonlításáról szóló, általa készített táblázatot. Véleménye szerint, az Osborne-táblázat univerzális táblázatként

felhasználható, mivel annak értékei a különféle forgalomban levő alkoholtáblázatokkal összehasonlítva minimálisan térnek el egymástól. Az Albizottság megbizta *Jaulmes* professzort, hogy folytassa vizsgálatait és nyújtsa be egy gyakorlati egységes boralkohol táblázatot.

Összes száraz-kivonat meghatározásának kérdésében *Jaulmes* professor ismertetése után az Albizottság megállapította, hogy az a régi módszer, amely szerint az extrakttartalmat a bor lepárlása után visszamaradó maradék sűrűsége adja meg, nem fogadható el, mert a jelenlevő fruktóz a savak hatására hibás eredményeket okoz. Megállapítható, hogy csupán a „direkt módszer” a helyes és célravezető. A 70 °C-on 15–20 milliméteres nyomás melletti szárítás több hozzászóló szerint igen pontos és elfogadható eredményeket ad. A Bizottság elhatározta, hogy „összes száraz-kivonat” helyett „összes száraz-anyag” kifejezést fogja használni és a tárgyra vonatkozó további vizsgálatokra hívja fel az Albizottság tagjait.

A vastartalom meghatározása. *Jaulmes* professor bejelentette, hogy a vas meghatározás módszerében még végleges határozat nem történt és erre vonatkozó vitát 1963. évben újra megkezdik.

Cukor meghatározás. Az Albizottság két fázisban tárgyalta a cukor meghatározásának módszerét. Az egyik fázis a derítés kérdése, a második a meghatározás módszere. Több delegátus javasolta ólmos derítés helyett a higanyos derítést, mert az ólom-derítés hibás és eltérő eredményeket ad. Hosszas vita után a Bizottság mégis elfogadta az ólmos derítést azzal a kikötéssel, hogy a zavaró savakat (galakturon és glükuron sav) előzőleg ioncserélő gyantával eltávolítják. Az elválasztásnak két előnye van: megszünteti a zavaró savaktól a vizsgálandó oldatot, és módot ad az egyes savak meghatározására is.

Az Elnökség javasolja, hogy az Albizottság tagjai folytassanak összehasonlító kísérleteket a kékderítési módszerrel, amelynek eredményeit a legközelebbi ülésükön ismertessék. Általában a cukormeghatározásnak két csoportja van: titrimetriás és gravimetriás. Az amerikaiak és a portugálok által használt elektrolitikusan történő meghatározással az Albizottság lényegében nem foglalkozott.

A Bertrand módszert a franciák már 60 év óta használják és szerintük igen jó eredményeket ad. *Lindner* professor közölte, hogy a német hivatalos vizsgálat a gravimetrikus cukormeghatározást használja.

A Bizottság elhatározta, hogy felkéri a delegátusokat, hogy a különféle cukormeghatározási módszerekkel összehasonlító vizsgálatokat végezzenek.

A metilénkék indikátor használatát a cukrok titrimetriás meghatározásánál elfogadták és kodifikálásra ajánlják. A borkősavval kapcsolatban nem látszott lehetősége annak, hogy az 1962-es ülés folyamán határozatot hozzanak és ennél fogva a kiértékelő vizsgálatokat folytatni kell.

Oxymethylfurfurol. Az Albizottság a *Garoglio- és Winkler-* féle módszert, bár az nem teljesen jellemző az oxymethylfurfurolra, elfogadta addig, míg érzékenyebb módszer nem áll rendelkezésre.

A Bizottság a borok színintenzitásának kiértékelésére *Schneider* delegátust kérte fel.

A glicerin és butilénlglikol vizsgálatánál *Grohmann* és munkatársai által módosított *Reichard-* féle módszert fogadták el a *Rébelein-* féle glicerin meghatározást csupán mint gyakorlati módszert fogadták el.

Az almasav, tejsav, kalcium és magnézium meghatározási módszerek javaslatainak kiértékelése a legközelebbi ülésre maradt.

A fentiek kivül foglalkozott még a Bizottság a habzó- és gyöngyözőborok szénsavnyomás mérésének kérdésével is.

Az Analitikai Albizottság V. ülésének időpontja 1963. május hó.